

Sevgili Çocuklar,

Yaşamımız boyunca ihtiyaçlarımızın hemen hemen tümünü doğrudan veya dolaylı olarak doğadan elde etmekteyiz. Doğa ile olan bu etkileşimimiz düşünüldüğünde çevrenin korunması ve doğal kaynakların kullanımında sürdürülebilirliğe dikkat edilmesi büyük önem taşımaktadır.

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları olarak doğayı ve çevreyi merkeze alan bir bilinçle yürütülen tüm çalışmalarını desteklemekten dolayı son derece mutluyum. Sizlerin farkındalığı yüksek bireyler olarak duyarlılıkla attığınız her adımın çevremize, doğamıza dolayısıyla da toplumumuza katkısı büyüktür.

Doğanın insanların ihtiyaçlarını karşılamakta zorlandığı günümüzde acil bir şekilde duyarlı dokunuşlara ihtiyaç vardır. Sürdürülebilirlik, verimlilik, geri dönüşüm, sıfır atık gibi kavramların önemini bilerek yürüttüğünüz projelerden dolayı sizleri kutluyorum.

Sezen KÜLAHLI
KURUCU

EKO OKUL OLUYORUZ

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları (EGE GVO) "eko okul" olma yolunda ilk adımı attı. Proje çerçevesinde çevresel inceleme gerçekleştirilerek

okuldaki mevcut koşullara ilişkin durum tespiti yapıldı. Eko okul olma yolunda yapılması gerekenlerle ilgili bir eylem planı hazırlandı.

EGE GVO'lu öğrenciler dünyayı dönüştürecek

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları (EGE GVO) tarafından uygulanan 'Eko Okul Projesi' kapsamında düzenlenen slogan yarışması sonuçlandı. Öğrencilerin hazırladığı sloganlar arasında "Geri dönüşüm ile dünyayı dönüştür" teması birinci seçildi. Seçilen slogan, okul panosunda da yerini aldı.

Eko okul komitesi toplandı

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları (EGE GVO) "eko okul" projesi kapsamında "eko okul komitesi" oluşturdu. Geri dönüşüm, çöp ve atık konularında iş birliği yapmak üzere EGE GVO sosyal bilgiler öğretmenleri Deniz Gelve ve Tuğba Sunal danışmanlığında oluşturulan kulüpte diğer branşlarda bulunan öğretmenler ve idareciler

de yer alacak.

ROL MODEL OLACAKLAR

Danışman öğretmenlerden Deniz Gelve, amaçla-

rının, geri dönüşüm konusunda neler bildiğini gözlemleyerek, öğrencilerin farkındalığını artırmak olduğunu söyledi. Çevreye duyarlı çalışmalarla öğrencilerin akranlarına "rol model" olmalarını sağlamak istediklerini kaydetti. Gelve, 11-13 yaş grubu

öğrencilerden oluşan "eko okul timi"nin de bu grubun çalışmalarına katıldığını vurguladı.

Geri Dönüşüm, Geri Döndürür Mü?

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları olarak hayal eden, düşünen, sorumluluğunu üstlenmiş, yaratıcı bireyler yetiştirmeyi ve bunu gerçekleştirecek bir öğrenme sürecini öngörüyoruz. Akademik başarının yanında, gerek okul içi projeler gerekse uluslararası Erasmus projeleriyle öğrencilerimizin kazanacağı niteliklerin oldukça önemli olduğunu biliyoruz. Bu bağlamda yürüttüğümüz eko okul projesinin adımlarından biri olan geri dönüşüm ile ilgili Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Çiğdem Dirik tarafından öğrencilerimiz "Geri Dönüşümü Öğreniyoruz" sunumu yapıldı.

Mahmut DEMİR
Ege Üniversitesi
GVO Müdürü

Sunumda öğrencilerimiz çöp-atık, su, enerji ve biyolojik çeşitlilik konularında bilgi sahibi oldular. Eko okul çalışmalarıyla geri dönüşüm ve çevresel konularda ailelerini, arkadaşlarını hem de toplumu bilinçlendirmede etkin rol alacaklarına inanıyoruz.

Dünyamız, sonsuz sayıda canlıya ev sahipliği yaptığı gibi sonsuz sayıda malzemeye de ev sahipliği yapıyor. Canlıların belirli bir yaşam süresi olsa da, bu malzemelerin herhangi bir "son kullanım" tarihi yok ve geri dönüştürülmedikleri zaman çevre kirliliğine yol açtıkları gibi dünyaya da ciddi boyutta zarar verebiliyorlar.

Amerikalılar saat başına 2.5 milyon plastik şişeyi çöpe atıyor ve bu şişelerin her birinin doğada ayrışması 500 yıl kadar sürüyor. Her yıl okyanuslara -çoğu plastik- 6 milyar kg çöp atılıyor ve binlerce deniz canlısı denizanasına benzeyen bu poşetleri yanlışlıkla yutarak ölüyor. Özellikle son yıllarda küresel iklim değişikliğinin çeşitli etkileriyle, buzulların erimesi, kara & deniz canlılarının soylarının tükenmesi, besin zincirinin sekteye uğraması gibi tüm dünyanın kaderini etkileyecek olaylara şahit oluyoruz.

Bu sebeplerle, son zamanlarda geri dönüşüm kavramı gittikçe daha da önem kazanarak ön plana çıkmaya başladı. Başka anlamları olsa da, en basit haliyle geri dönüşüm; tükettiğimiz ve tekrar değerlendirilebilen kağıt, cam, plastik gibi atıkların çeşitli fiziksel ve kimyasal işlemlerden geçerek hammaddeye dönüştürülmesi ve tekrar üretim sürecine dahil edilmesine deniyor.

Geri dönüştürmek, çevresel ve ekonomik sebeplerden dolayı insanlık tarihinde de hep önemli bir yere sahip olmuş. Eski zamanlardaki insanların kılıç, tencere ve metal parçaları eriterek kendilerine metal para ve ev eşyaları yapması, geri dönüşümün tarihinin ne kadar önceye kadar uzandığını gösteriyor. O zamanlarda yeni, kullanılmamış ham maddeye ulaşmanın zor olması, insanların aynı hammaddeyi tekrar tekrar kullanmasına yol açmış. 2. Dünya Savaşı zamanında da benzer olaylar yaşanmış; Finansal kısıtlamalar nedeniyle gittikçe azalan hammadde, halkı geri dönüştürülebilir eşya ve maddeler aramaya iterek evsel atıklarını ve eski metal eşyalarını geri dönüştürmelerine ve bunun sonucunda sürekli bir kullanım sağlanmasına vesile olmuş.

Günümüze gelecek olursak; yaşam koşulları, teknolojinin gelişmesi, hızlı şehir hayatının artmasıyla beraber geri dönüşüm kavramı son birkaç yıldır hiç olmadığı kadar önem kazanmış durumda. Yurtdışında çeşitli ülkeler uzun zamandır geri dönüşümün önemini anlatarak buna karşı önlemini alıyor. Hatta özellikle gelişmişlik seviyesi ve refah düzeyinin yüksek olduğu ülkelerde, sadece geri dönüşüm için çıkarılmış yasalar ve kurallar bile mevcut.

Avrupa'daki hemen hemen her ülkede çöpleri ayırmamak ciddi maddi cezaya tabi, bunun yanında plastik poşet ve hediye paketleri de ücretli olarak satıldığından, İngiltere'deki süpermarketlere ve büyük perakendecilere gelen vergi sayesinde plastik torba kullanımı %90 oranında azaldı. Aynı zamanda 2020'de Fransa'da yürürlüğe giren yasayla birlikte

biyolojik materyalden yapılmadığı sürece plastik bardak, tabak, çatal gibi maddeler kullanılmayacak.

Bu gibi kısıtlamaların ve yasakların yanı sıra, birçok gelişmiş ülke kendi geri dönüşüm sistemini kuruyor. Örneğin İsveç, ülkelerden çöp satın alıyor ve bu çöpleri geri dönüştürerek gerekli enerji ve ısıtma ihtiyacını sağlıyor.

Gelişmekte olan ülkemiz, geri dönüşüm konusunda diğer ülkelere nazaran geride kalmış durumda. Türkiye yılda yaklaşık 31 milyon ton atık üretiyor, 2016'da bu 31 milyonun yalnızca 2 milyon tonu geri dönüşüme kazandırılmış.

Geri dönüşüm oranımız az olmasına rağmen, bu konu hakkında hızlı bir şekilde bilinçleniyoruz. 2010 yılında %37 olan geri dönüşüm oranımız 2014 yılında %61'e yükseldi. Aynı zamanda 2014 sonundan beri yaklaşık 1000'e yakın bertaraf ve geri kazanım tesisi oluşturuldu, her iki tür tesiste de geri dönüşüm artışı %50'ye yakın.

Bu konuda yapılan çalışmalar yalnızca saydıklarımızla sınırlı kalmıyor. İstanbul'da insanların daha kolay geri dönüşüm yapabilmesi için kağıt, plastik ve metal maddeleri toplama kumbaralarını bir adım daha öteye götürmek isteyen İstanbul Büyükşehir Belediyesi, geri dönüşüme kazandırılabilir atıklar için "Akıllı Mobil Atık Aktarma Otomatları" kuracağını duyurdu. Vatandaşlar kağıt, metal, plastik gibi maddeleri bu otomatlara atarak işlenmesini sağlayıp, 'İstanbulkart'larına atıkların geri dönüşüm değeri kadar bedeli yükleyebilecek. [6] Bunların yanında ülke genelinde geri dönüşüm hakkında bilinçlenmeyi artırmak için, yönelik bakanlıklar ve kuruluşlar tarafından ulusal kanallarda kamu spotları yayınlanıyor.

Geri dönüşüme son zamanlarda ülke bu kadar önem vermemizle birlikte Türkiye'de de plastik kullanımı ile ilgili bazı aksiyonlar alındığını biliyoruz. Bu bağlamda 2019'un başından itibaren Türkiye'de plastik poşetlerin paralı olduğunu biliyoruz.

Bu kadar konuşulan ve hayatımızın bir parçası haline gelen geri dönüşüm ile ilgili özellikle internette birçok kaynak üretilmeye başlandı. Ürünlerin tekrardan kullanıma kazandırılmasına dair birçok çeşitli yöntemler anlatılıyor; karton şişelerden para cüzdanı, kot pantolonlardan çanta veya araba tekerleğinden saksı yapmak bunlardan birkaçı. Aynı zamanda bu konuda farklı trendleri de internette takip etmek mümkün. Bu trendlerden bir tanesi atık üretmemeyi felsefe edinen "Sıfır Atık" trendi. "Going Zero Waste" blogunun kurucusu Kathryn Kellogg, sayfasında atık üretmeden evde yapılabilecek makyaj malzemeleri, dekoratif ürünler ile ilgili bilgi verip, çöp üretmeyen yemek tarifleri paylaşıyor. Kendisi, geçen sene ürettiği tüm çöprü 250 ml'lik bir kavanozun içine biriktirmiş!

Geri dönüşümle ilgili bir diğer önemli konu ise

enerjiyi verimli kullanmak. Kullandığımız enerji, çevreye zararlı gazlar salan fosil yakıtlardan elde ediliyor, bu da dünyanın kirlenmesini hızlandırarak küresel ısınmanın başlıca nedeni sayılıyor. Bunun sonucu olarak ise mimari, otomobil, ısıtma, aydınlatma gibi alanlarda enerjinin daha verimli kullanılabilmesi adına çeşitli çalışmalar yapılıyor. Farklı enerji sınıflarının olması ve elektrikli ev aletlerinin de artık kullandıkları enerjiye göre sınıflandırılması bunun bir örneği. A sınıfı ürünler yüksek verimlilik oranına sahipken, G sınıfına doğru verim düşüyor. A sınıfı yerine C sınıfı bir buzdolabı kullandığınızda %45, G sınıfı kullandığınızda ise %85 daha fazla enerji tüketmiş oluyorsunuz.

Peki, dünyada geri dönüşüm bu kadar ilerlemişken Türkiye'de neler oluyor? Geri dönüşüm hakkındaki davranışlar ve tutumlar Türkiye'de nasıl şekilleniyor görmek adına İstanbul'da yaşayan, 15-45 yaş arası 100 kadın ve erkek görüşmeciyile yapılan bir araştırmada;

Hangi maddeleri geri dönüştürebileceklerini bildiklerini belirtenlerin oranı %67. Hangi maddelerin geri dönüştürüldüğünü bilen 10 görüşmecedan 4'ü ise çöplerini cam plastik, karton diye ayırarak geri dönüşüm yaptığını belirtmiş. Belediyelerin koyduğu geri dönüşüm kutularını kullandıklarını belirtenlerin oranı %42.

Naylon poşetlerin ücretli olma ihtimali hakkında ne düşündükleri sorulduğunda, görüşmecilerin çoğu genel olarak pozitif bir görüş belirtmiş; "doğamızı düşünmek önemli", "naylonu mecburen kullanıyoruz, çok daha iyi olur" gibi cevaplar çoğunlukta. Bunun yanında naylon poşet gibi zararlı bir ürün için para vermek istemeyen bir kitle olduğu gibi, küçük bir kısım ise naylon poşetlerin paralı olmadan direkt yasaklanması gerektiğini savunmuş.

Evdeki enerji tüketimine dikkat ettiklerini belirtenlerin oranı %73; nasıl dikkat ettikleri sorulduğunda ise genel olarak kullanmadıkları ışıkları kapatarak, prizde herhangi bir kablo bırakmayarak, düşük enerjili ev aletleri kullanarak ve beyaz eşyaları geceleri çalıştırarak, buna dikkat ettiklerini söylemişler.

Daha az enerji harcayan elektrikli ev aletlerinden haberdar olduklarını belirten kişilerin oranı %64, kullananların oranı ise belirtilene göre %40. "Daha az enerji harcama" ile ilgili bilgi çoğunlukla internette ve reklamlardan edinilmiş. Kullanılan az enerji harcayan ev aletleri ise genellikle buzdolabı, bulaşık makinası, çamaşır makinası gibi beyaz eşyalar ve ampuller.

10 görüşmecedan 2'si işlevini yitiren elektronik eşyaları tekrardan nasıl değerlendirebileceğini bildiğini söylemiş. Geri dönüşümün yine bir ayağı olan atık pil biriktiren kişilerin oranı ise %52.

Ekonomik olarak uzun vadede tasarruf edecekleri bir ürüne daha fazla fiyat vermek konusunda yorumları ikiye ayrılıyor. "Uzun vadede aradaki farkı yormamak lazım", "ucuz alacak kadar zengin olmamak lazım" gibi yorumlar çoğunlukta, diğer tarafta bu ürünlerin gereksiz olduğunu düşünenler ve sonuç olarak bütçesine bağlı karar vermesi gerektiğini söyleyenler de mevcut.

Araştırma sonuçları oldukça pozitif bir tabloya işaret etse de, geri dönüşüm konusundaki bu pozitif tutumların Türkiye'de halen davranışlara bu kadar yüksek oranlarda yansımadığını, genellikle belirtilen yüksek oranların tüketicinin şu anki davranışlarından ziyade, sahip olmak istediği davranışları temsil ettiğini söyleyebiliriz. Ancak yine de geri dönüşümle ilgili bilinçlenmenin Türkiye'de giderek arttığı aşikar. Bilincin arttığı ve davranışların da şekillendiği bu dönemde, markaların bu konuda oldukça dikkatli olması gerekiyor. Bu bilinç ve ihtiyaç her geçen gün arttıkça, geri dönüşümü, çevreye verilen zararı görmezden gelen markalar uzun vadede zorluk çekebilir bu nedenle şimdiden adapte olmaya başlamak önemli gibi gözüküyor.

Nasıl harekete geçileceğini, ne gibi önlemler alınacağını hep beraber göreceğiz.

Eko okul projesi meyvelerini veriyor

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları (EGE GVO) tarafından uygulanan Eko Okul Projesi'nin meyveleri alınmaya başladı.

Eko Okul kapsamında düzenlenen toplantılarda projeye ilişkin bilgilendirme yapıldı. Okulun web sayfasında da konuya ilişkin detaylı bilgiler düzenlendi.

Okulda öğrencilere yönelik oluşturulan eko kulüp derslerinde kağıt israfının önlenmesi amacıyla atık kağıtların değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapıldı. Geri dönüşümle kağıt atıklarından hediyelik eşya, resim, kalemlik ve takı kutusu yapıldı.

Ege GVO - Ege Üniversitesi iş birliği ilk toplantısı yapıldı

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları (EGE GVO) ile Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi arasında gerçekleştirilen "Geri Dönüşümü Öğreniyorum" adlı sosyal sorumluluk projesinin ilk toplantısı EGE GVO yönetimi ve öğretmenleri ile EÜ İletişim Fakültesi öğretim üyelerinin katılımı ile yapıldı. Toplantıda projenin ilerleyişi ve gerçekleştirilecek çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

EGE'DE DÖNÜŞÜM

Nisan 2023

EGE GVO'dan sosyal sorumluluk projesi

“Geri dönüşümü öğreniyorum”

Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi (EÜ) ile Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları (EGE GVO) tarafından ortaklaşa yürütülen “Geri dönüşümü öğreniyorum” başlıklı sosyal sorumluluk projesi kapsamında

çalışmalar başladı. Proje yürütücüsü EÜ İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Çiğdem Dirik, projenin hedef grubunda yer alan öğrencilere, EGE GVO Narlıdere kampüsünde geri dönüşüm konusunda bir

seminer verdi. Öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleşen seminere EGE GVO Müdürü Mahmut Demir, sosyal bilgiler alanında proje danışman öğretmenleri Deniz Gelve ve Tuğba Sunal ile diğer branş öğretmenleri de katıldı.

Öğrenciler görerek öğreniyor

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları'nda (EGE GVO) öğrencilere geri dönüşüm bilinci kazandırmak amacıyla okulun katlarına geri dönüşüm kutuları yerleştirildi. Böylece öğrenciler kaynağında ayrıştırmayı geri dönüşüm kutularını kullanarak öğrenmeye başladılar.

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları Özel Narlıdere Ortaokulu adına İmtiyaz Sahibi
Sezen KÜLAHLI

Genel Yayın Yönetmeni
Mahmut DEMİR

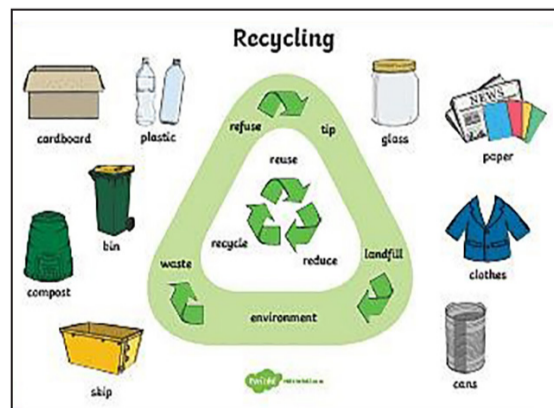
Muhabir
Doç. Dr. Çiğdem DİRİK

Görsel Yönetmen
Öğr. Gör. M.Şebnem CANTÜRK

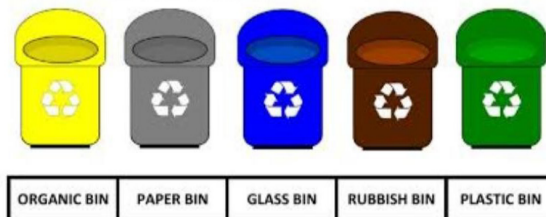
Adres: Çatalkaya Mah. Tuna Cad.
No:70/A Narlıdere / İzmir
Telefon: 0232 239 44 41
E-Posta: info@egenar.k12.tr
Basım Tarihi: Nisan 2023

Bu gazete, Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları Özel Narlıdere Ortaokulu ve Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü tarafından gerçekleştirilen “Geri Dönüşüm Öğreniyorum” isimli sosyal sorumluluk projesi kapsamında hazırlanmıştır.

İngilizce geri dönüşüm

Choose the correct recycling bin:

Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları (EGE GVO) öğrencileri, “eko okul” olma yolunda, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir çevre bırakma hedefiyle geri dönüşüme yönelik faaliyetlerine hızla devam ediyor. Öğrenciler, İngilizce dersleri kapsamında geri dönüşüme yönelik kelimelerin İngilizce karşılıklarını öğreniyor.

